Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 20. septembra 2018*

„Odvolanie – Štátna pomoc – Digitálna televízia – Pomoc na rozvoj digitálneho terestriálneho televízneho vysielania vo vzdialených a menej urbanizovaných oblastiach Comunidad Autónoma de Castilla-La Mancha (autonómne spoločenstvo Kastília-La Mancha, Španielsko) – Podpora v prospech prevádzkovateľov terestriálnych digitálnych televíznych platforiem – Rozhodnutie, ktorým sa opatrenia pomoci vyhlasujú za čiastočne nezlučiteľné so spoločným trhom – Pojem ‚štátna pomoc' – Výhoda – Služby všeobecného hospodárskeho záujmu – Definícia – Miera voľnej úvahy členských štátov"

Vo veci C-114/17 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 3. marca 2017,

Španielske kráľovstvo, v zastúpení: M. J. García-Valdecasas Dorrego, splnomocnená zástupkyňa,

žalobca,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: É. Gippini Fournier, B. Stromsky a P. Němečková, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory T. von Danwitz, sudcovia C. Vajda, E. Juhász, K. Jürimäe (spravodajkyňa) a C. Lycourgos,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: L. Carrasco Marco, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 7. marca 2018,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní z 8. mája 2018,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: španielčina.

Rozsudok

1 Španielske kráľovstvo sa svojím odvolaním domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 15. decembra 2016, Španielsko/Komisia (T-808/14, ďalej len „napadnutý rozsudok“, neuverejnený, EU:T:2016:734), ktorým tento súd zamietol jeho žalobu o neplatnosť rozhodnutia Komisie C(2014) 6846 final z 1. októbra 2014 o štátnej pomoci SA.27408 [(C 24/2010) (ex NN 37/2010, ex CP 19/2009)] poskytnutej orgánmi autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha na rozvoj digitálneho terestriálneho televízneho vysielania vo vzdialených a menej urbanizovaných oblastiach.

Právny rámec

2 Článok 84 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu v znení uplatniteľnom na konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok (ďalej len „Rokovací poriadok Všeobecného súdu“), nazvaný „Nové dôvody“, stanovuje.

„1. Uviesť nové dôvody počas konania je prípustné len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania.

2. V prípade potreby sú nové dôvody predložené počas druhej výmeny vyjadrení a tak sa aj označia. Ak sú právne a skutkové okolnosti, ktoré odôvodňujú predloženie nových dôvodov, známe po druhej výmene vyjadrení alebo po tom, ako sa rozhodlo, že sa takáto výmena vyjadrení nepovolí, dotknutý hlavný účastník konania predloží nové dôvody, len čo sa dozvie o týchto okolnostiach.

3. Bez toho, aby bolo dotknuté rozhodnutie Všeobecného súdu o prípustnosti nových dôvodov, predseda umožní ostatným účastníkom konania vyjadriť sa k týmto dôvodom.“

3 Článok 86 tohto poriadku s názvom „Úprava žaloby“ stanovuje:

„1. Ak je akt, ktorého zrušenie sa navrhuje, nahradený alebo zmenený iným aktom s rovnakým predmetom, žalobca môže pred skončením ústnej časti konania alebo pred rozhodnutím Všeobecného súdu, že vec prejedná bez ústnej časti konania, upraviť žalobu tak, aby prihliadala na túto novú okolnosť.

2. Úprava žaloby sa musí vykonať samostatným podaním a v lehote podľa článku 263 šiesteho odseku ZFEÚ, v ktorej možno podať návrh na zrušenie aktu, ktorý odôvodňuje úpravu žaloby.

…

4. Návrh na úpravu obsahuje:

a) upravené návrhy;

b) v prípade potreby upravené dôvody a tvrdenia;

c) v prípade potreby dôkazy a návrhy dôkazov súvisiace s úpravou návrhov.

5. K návrhu na úpravu sa priloží akt, ktorý odôvodňuje úpravu žaloby. Ak sa tento akt nepriloží, tajomník určí žalobcovi primeranú lehotu na účely jeho predloženia. Ak v určenej lehote nedôjde k odstráneniu nedostatkov, Všeobecný súd rozhodne, či má nesplnenie tejto požiadavky za následok neprípustnosť návrhu na úpravu žaloby.

6. Bez toho, aby bolo dotknuté rozhodnutie Všeobecného súdu o prípustnosti návrhu na úpravu žaloby, predseda určí žalovanému lehotu na vyjadrenie sa k návrhu na úpravu.

…“

Okolnosti predchádzajúce sporu

4 Skutkové okolnosti boli Všeobecným súdom zhrnuté v bodoch 1 až 24 napadnutého rozsudku. Pre potreby tohto konania ich možno zhrnúť nasledujúcim spôsobom.

5 Prejednávaná vec sa týka série opatrení, ktoré uskutočnili španielske orgány v rámci prechodu z analógového na digitálne vysielanie v Španielsku v Comunidad Autónoma de Castilla-La-Mancha (autonómne spoločenstvo Kastília-La Mancha, Španielsko) (ďalej len „sporné opatrenie“).

6 Španielske kráľovstvo vytvorilo regulačný rámec nevyhnutný na podporu prechodu z analógového na digitálne vysielanie tým, že schválilo najmä Ley 10/2005 de Medidas Urgentes para el Impulso de la Televisión Digital Terrestre, de Liberalización de la Televisión por Cable y de Fomento del Pluralismo (zákon č. 10/2005 o naliehavých opatreniach na podporu digitálneho terestriálneho televízneho vysielania, liberalizáciu káblového televízneho vysielania a podporu plurality) zo 14. júna 2005 (BOE č. 142 z 15. júna 2005, s. 20562) a Real Decreto 944/2005 por el que se aprueba el Plan técnico nacional de la televisión digital terrestre (kráľovský dekrét č. 944/2005, ktorým sa schvaľuje národný technický plán pre digitálne terestriálne televízne vysielanie) z 29. júla 2005 (BOE č. 181 z 30. júla 2005, s. 27006). Tento kráľovský dekrét uložil súkromným a verejným vnútroštátnym vysielateľom povinnosť zabezpečiť, aby 96 % obyvateľstva, pokiaľ ide o súkromných vysielateľov, a 98 % obyvateľstva, pokiaľ ide o verejných vysielateľov, prijímalo signál digitálneho terestriálneho televízneho vysielania (ďalej len „DTT“).

7 Na účely umožnenia prechodu z analógového na DTT rozdelili španielske orgány územie Španielska na tri oblasti, nazvané „oblasť I“, „oblasť II“ a „oblasť III“. Oblasť II, ktorej sa týka prejednávaná vec, zahŕňa menej urbanizované a vzdialené oblasti predstavujúce 2,5 % španielskeho obyvateľstva. V tejto oblasti z dôvodu nedostatku komerčného záujmu vysielatelia neinvestovali do digitalizácie, čo viedlo španielske orgány k financovaniu z verejných prostriedkov.

8 V septembri 2007 Consejo de Ministros (Rada ministrov, Španielsko), prijala národný plán na podporu prechodu na DTT, ktorého cieľom bolo dosiahnuť úroveň pokrytia španielskeho obyvateľstva službou DTT, podobnú pokrytiu dosiahnutému analógovým televíznym vysielaním v roku 2007, t. j. viac ako 98 % tohto obyvateľstva a 99,96 % obyvateľstva autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha.

9 Španielske orgány na účely dosiahnutia cieľov pokrytia stanovených pre DTT plánovali poskytnúť financovanie z verejných prostriedkov, najmä na podporu procesu terestriálnej digitalizácie v oblasti II, a konkrétne v častiach autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha nachádzajúcich sa v tejto oblasti.

10 Vo februári 2008 prijalo Ministerio de Industria, Turismo y Comercio (Ministerstvo priemyslu, cestovného ruchu a obchodu, Španielsko) (ďalej len „MITC“) rozhodnutie známe ako „Plan Avanza“, určené na zlepšenie telekomunikačnej infraštruktúry a stanovenie kritérií, ako aj rozdelenia financovania činností v prospech rozvoja informačnej spoločnosti. Rozpočet schválený v zmysle tohto rozhodnutia bol vyčlenený sčasti na digitalizáciu televízneho vysielania v oblasti II.

11 Táto digitalizácia sa vykonávala od júla do novembra 2008. MITC následne previedlo finančné prostriedky autonómnym spoločenstvám, ktoré sa zaviazali pokryť zvyšné náklady na prevádzku zo svojich rozpočtov.

12 V októbri 2008 Rada ministrov rozhodla o vyčlenení dodatočných finančných prostriedkov na rozšírenie a dokončenie pokrytia DTT v rámci projektov prechodu na digitálne vysielanie, ktoré sa mali dokončiť počas prvej polovice roka 2009.

13 Následne začali autonómne spoločenstvá realizovať rozšírenie. Na tento účel buď usporiadali verejné obstarávania, alebo toto rozšírenie zverili súkromným podnikom. V určitých prípadoch autonómne spoločenstvá poverili obce vykonaním uvedeného rozšírenia.

14 Na rozdiel od väčšiny ostatných španielskych autonómnych spoločenstiev autonómne spoločenstvo Kastília-La Mancha nevyhlásilo žiadne verejné obstarávanie na rozšírenie pokrytia digitálnym televíznym vysielaním. Orgány tohto autonómneho spoločenstva uplatnili osobitný postup podľa Decreto 347/2008 por el que se regula la concesión de subvenciones directas para la ejecución del plan de transición a la televisión digital terrestre en Castilla-La Mancha (dekrét č. 347/2008, ktorým sa upravuje udeľovanie priamych grantov na vykonávanie plánu prechodu na digitálne terestriálne televízne vysielanie v rámci autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha), z 2. decembra 2008 (*Diario oficial de Castilla-La Mancha* č. 250 z 5. decembra 2008, 38834).

15 V dekréte č. 347/2008 sa nariaďuje priame poskytnutie finančných prostriedkov potrebných na digitalizáciu vlastníkom existujúcich prenosových centier. Ak prenosové centrá boli vo vlastníctve miestneho orgánu, tento miestny orgán uzavrel dohodu s vládou autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha na financovanie týchto centier. Miestne orgány následne zakúpili digitálne zariadenia od svojho telekomunikačného operátora a uzavreli s ním dohodu o inštalácii, prevádzke a údržbe zariadení. Ak tieto prenosové centrá boli vo vlastníctve súkromného telekomunikačného operátora, tento subjekt uzavrel dohodu s vládou na získanie potrebných finančných prostriedky na digitalizáciu zariadení. Pokiaľ ide o 20 nových prenosových centier, ktoré bolo potrebné vybudovať, 14 z nich bolo vybudovaných na základe dohôd medzi danou vládou a miestnymi orgánmi, pričom 6 bolo vybudovaných na základe dohody uzavretej medzi uvedenou vládou a telekomunikačným operátorom.

16 Vláda autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha financovala za každé centrum digitalizovaného vysielania náklady na zakúpenie digitálnych zariadení, ich inštaláciu, prevádzku a údržbu počas prvých dvoch rokov. V tomto zmysle 475 prenosových centier bolo vo vlastníctve miestnych orgánov, zatiaľ čo pre 141 prenosové centrá boli poskytnuté prostriedky dvom telekomunikačným operátorom, t. j. spoločnostiam Telecom CLM a Abertis Telecom Terrestre SA (ďalej len „Abertis“).

17 V dňoch 14. januára a 18. mája 2009 boli Európskej komisii doručené dve sťažnosti pochádzajúce jednak od spoločnosti Radiodifusión Digital SL, ktorá je miestnym telekomunikačným operátorom a poskytovateľom terestriálnej televízie, a jednak od spoločnosti SES Astra SA. Tieto sťažnosti sa týkali schémy pomoci španielskych orgánov v prospech prechodu z analógového na DTT vysielanie v oblasti II. Podľa sťažovateliek toto opatrenie zahŕňa neoznámenú pomoc, ktorá môže narušiť hospodársku súťaž medzi terestriálnymi a satelitnými vysielacími platformami. Okrem toho spoločnosť Radiodifusión Digital tvrdila, že sporné opatrenie vytvára skreslenie hospodárskej súťaže medzi vnútroštátnymi hospodárskymi subjektmi a miestnymi subjektmi.

18 Listom z 29. septembra 2010 Komisia Španielskemu kráľovstvu oznámila, že v súvislosti so sporným opatrením týkajúcim sa autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha prijala rozhodnutie o začatí konania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ. V ten istý deň Komisia informovala daný členský štát o začatí ďalšieho samostatného konania týkajúceho sa tejto schémy pomoci na celom španielskom území, s výnimkou autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha (Ú. v. EÚ C 337, 2010, s. 17).

19 Dňa 19. júna 2013 Komisia prijala rozhodnutie 2014/489/EÚ o štátnej pomoci SA. 28599 [(C 23/10) (ex NN 36/10, ex CP 163/09)] poskytnutej Španielskym kráľovstvom na rozvoj digitálneho terestriálneho televízneho vysielania vo vzdialených a menej urbanizovaných oblastiach (okrem autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha) (Ú. v. EÚ L 217, 2014, s. 52).

20 Komisia následne prijala rozhodnutie C(2014) 6846 final, ktorého článok 1 vo svojom prvom odseku stanovuje, že štátna pomoc poskytnutá prevádzkovateľom terestriálnej televíznej platformy, t. j. spoločnostiam Telecom CLM a Abertis, na modernizáciu prenosových centier, vybudovanie nových prenosových centier a poskytovanie digitálnych zariadení a/alebo ich prevádzku a údržbu v oblasti II autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha sa neoprávnene realizovala v rozpore s ustanoveniami článku 108 ods. 3 [ZFEÚ] a je nezlučiteľná s vnútorným trhom. Druhý odsek článku 1 tohto rozhodnutia stanovuje, že štátna pomoc poskytnutá na inštaláciu satelitných prijímačov na prenos signálov od spoločnosti Hispasat SA v tejto oblasti je protiprávna a nezlučiteľná.

21 V článku 3 ods. 1 rozhodnutia C(2014) 6846 final Komisia uložila Španielskemu kráľovstvu povinnosť vymôcť nezlučiteľnú pomoc poskytnutú na základe sporného opatrenia od spoločností Telecom CLM, Abertis a Hispasat.

22 V odôvodnení tohto rozhodnutia Komisia po prvé usúdila, že jednotlivé opatrenia prijaté na ústrednej úrovni a dohody uzatvorené medzi MITC a autonómnymi spoločenstvami predstavujú základ schémy pomoci na rozšírenie DTT v oblasti II. V praxi autonómne spoločenstvá uplatňovali usmernenia španielskej vlády o rozšírení DTT.

23 Po druhé Komisia konštatovala, že sporné opatrenie sa má považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Podľa tejto inštitúcie sú Abertis a Telecom CLM priamymi príjemcami dotknutej pomoci, pretože mali prospech z ekonomickej výhody, keď prijali verejné finančné prostriedky na digitalizáciu svojich vlastných zariadení alebo na vybudovanie nových prenosových centier. Keď orgány miestnej správy konali v postavení prevádzkovateľa siete, mali tiež priamy prospech z tejto pomoci. Výhoda tohto opatrenia bola podľa nej selektívna, pretože toto opatrenie sa týkalo iba podnikov pôsobiacich na trhu terestriálnej platformy a prevádzkovatelia sietí neboli vybraní na základe verejného obstarávania, ale osobitným postupom. Priamy výber týchto príjemcov viedol k vylúčeniu všetkých ostatných potenciálnych konkurentov ponúkajúcich terestriálnu technológiu. Vzhľadom na to, že satelitná a terestriálna platforma si navzájom konkurujú, sporné opatrenie narušilo predovšetkým hospodársku súťaž medzi týmito dvoma platformami.

24 Po tretie Komisia konštatovala, že sporné opatrenie nemožno považovať za štátnu pomoc zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ napriek tomu, že toto opatrenie bolo určené na dosiahnutie jasne vymedzeného cieľa spoločného záujmu a že existovalo zlyhanie predmetného trhu. Podľa Komisie uvedené opatrenie nie je v súlade so zásadou technologickej neutrality, a preto nie je primerané a nepredstavuje vhodný nástroj na zabezpečenie voľne dostupných televíznych kanálov pre obyvateľov oblasti II autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha.

25 Po štvrté Komisia usúdila, že keďže neexistuje dostatočne jasné vymedzenie prevádzky terestriálnej platformy ako služby vo verejnom záujme a neexistuje ani dostatočne jasný akt priznania tejto služby vo verejnom záujme prevádzkovateľovi určitej platformy, sporné opatrenie nemohlo byť odôvodnené podľa článku 106 ods. 2 ZFEÚ.

Konanie pred Všeobecným súdom a napadnutý rozsudok

26 Návrhom doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 12. decembra 2014 Španielske kráľovstvo podalo žalobu o neplatnosť rozhodnutia C(2014) 6846 final.

27 Španielske kráľovstvo na podporu svojej žaloby uviedlo päť žalobných dôvodov. Prvý žalobný dôvod bol založený na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ, keďže Komisia údajne nesprávne konštatovala existenciu štátnej pomoci. Druhý žalobný dôvod, ktorý bol uvedený subsidiárne, sa týkal zlučiteľnosti sporného opatrenia s vnútorným trhom. Bol založený na nesplnení podmienok povolenia uvedených v článku 106 ods. 2 ZFEÚ a článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ. V treťom žalobnom dôvode Španielske kráľovstvo poukazovalo na porušenie procesných pravidiel. Štvrtý žalobný dôvod, uvedený subsidiárne,

sa týkal žiadosti o vrátenie pomoci a bol založený na porušení zásad právnej istoty, rovnosti zaobchádzania, proporcionality a subsidiarity. V piatom žalobnom dôvode sa Španielske kráľovstvo subsidiárne domáhalo porušenia základného práva na informácie.

28 Komisia prijala rozhodnutie C(2015) 7193 final z 20. októbra 2015, ktorým chcela opraviť chyby obsiahnuté v rozhodnutí C(2014) 6846 final, pokiaľ ide o spoločnosť Hispasat. V dôsledku tejto opravy v článku 1 prvom odseku rozhodnutia C(2014) 6846 final sa slová „poskytovanie služieb“ nahrádzajú slovami „poskytovanie zariadení“. Komisia navyše zmazala druhý odsek článku 1 rozhodnutia C(2014) 6846 final a zmenila článok 3 ods. 1 tohto rozhodnutia. Upustila od konštatovania existencie protiprávnej štátnej pomoci nezlučiteľnej s vnútorným trhom, ktorá bola poskytnutá na inštaláciu satelitných prijímačov na prenos signálov od spoločnosti Hispasat v oblasti II autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha a ktorú mal dotknutý členský štát vymáhať od tohto subjektu.

29 Listom doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 23. decembra 2015 Španielske kráľovstvo uviedlo, že v nadväznosti na zmenu článku 1 prvého odseku rozhodnutia C(2014) 6846 final rozhodnutím C(2015) 7193 final predkladá nový žalobný dôvod v súlade s článkom 84 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu. Komisia predložila svoje pripomienky k tomuto listu 28. januára 2016.

30 Všeobecný súd v napadnutom rozsudku najprv vyhlásil tento nový žalobný dôvod za prípustný, no zamietol ho ako nedôvodný. Rovnako zamietol aj všetkých päť žalobných dôvodov predložených Španielskym kráľovstvom v žalobe z 12. decembra 2014.

Návrhy účastníkov konania

31 Španielske kráľovstvo vo svojom odvolaní navrhuje, aby Súdny dvor:

– zrušil napadnutý rozsudok,

– zrušil rozhodnutie C(2014) 6846 final a

– uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

32 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor zamietol odvolanie a uložil Španielskemu kráľovstvu povinnosť nahradiť trovy konania.

O odvolaní

33 Španielske kráľovstvo uvádza na podporu svojho odvolania tri odvolacie dôvody.

34 Na pojednávaní pred Súdnym dvorom uviedlo nový dôvod na základe článku 127 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

O prípustnosti nového odvolacieho dôvodu predloženého na pojednávaní

35 Novým odvolacím dôvodom, ktorý Španielske kráľovstvo predložilo na pojednávaní, v podstate tvrdí, že Všeobecný súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, keď nepreskúmal *ex offo* nedostatok odôvodnenia rozhodnutia C(2014) 6846 final, pokiaľ ide o selektívnu povahu sporného opatrenia.

36 Španielske kráľovstvo tento nový žalobný dôvod zakladá na rozsudku z 20. decembra 2017, Comunidad Autónoma de Galicia a Retegal/Komisia (C-70/16 P, EU:C:2017:1002), pričom uvádza, že tento rozsudok je právnou okolnosťou, ktorá vyšla najavo počas konania v zmysle článku 127 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, čím odôvodňuje predloženie uvedeného odvolacieho dôvodu počas konania.

37 Komisia tvrdí, že tento nový odvolací dôvod je neprípustný.

38 Treba pripomenúť, že z článku 127 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora vyplýva, že uvádzanie nových dôvodov je prípustné počas konania len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na nových právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania.

39 V prejednávanej veci sa však rozsudok z 20. decembra 2017, Comunidad Autónoma de Galicia a Retegal/Komisia (C-70/16 P, EU:C:2017:1002), nemôže považovať za právnu okolnosť, ktorá vyšla najavo počas konania. Ako totiž vyplýva najmä z bodov 59 a 61 daného rozsudku, tento rozsudok len potvrdzuje požiadavky, ktoré sa kladú na odôvodnenie posúdenia podmienky týkajúcej sa selektivity opatrenia pomoci a ktoré už boli uvedené v rozsudkoch z 21. decembra 2016, Komisia/Hansestadt Lübeck (C-524/14 P, EU:C:2016:971), a Komisia/World Duty Free Group a i. (C-20/15 P a C-21/15 P, EU:C:2016:981), vyhlásených pred podaním odvolania Španielskeho kráľovstva. Rozsudok, ktorý len potvrdzuje právny stav známy odvolateľovi v momente podania odvolania, nemožno považovať za okolnosť, ktorá umožňuje uviesť nový odvolací dôvod.

40 Z toho vyplýva, že nový odvolací dôvod uvedený Španielskym kráľovstvom treba odmietnuť ako neprípustný.

O prvom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

41 Španielske kráľovstvo svojím prvým odvolacím dôvodom tvrdí, že bod 48 napadnutého rozsudku vychádza z nesprávneho právneho posúdenia tým, že v tomto bode Všeobecný súd uviedol, že rozhodnutie C(2015) 7193 final neprinieslo pre tento členský štát žiadne nové povinnosti. Toto posúdenie bolo údajne v rozpore s článkom 1 rozhodnutia C(2014) 6846 final v znení pred jeho zmenou a vyplývalo z nesprávneho právneho posúdenia, pokiaľ ide o zásady riadnej správy vecí verejných a právnej istoty, ako aj pojem štátna pomoc v zmysle článku 107 ZFEÚ.

42 V prvom rade Španielske kráľovstvo tvrdí, že Všeobecný súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, pokiaľ ide o to, že rozhodnutie C(2015) 7193 final predstavuje podstatnú zmenu rozhodnutia C(2014) 6846 final v tom zmysle, že Všeobecný súd mal dospieť ku konštatovaniu, že rozhodnutie C(2015) 7193 final spôsobilo novú povinnosť pre Španielske kráľovstvo.

43 V tejto súvislosti daný členský štát tvrdí, že skutočnosti, z ktorých Všeobecný súd vychádzal, neumožňovali dospieť k záveru, ku ktorému dospel. Po prvé z hľadiska terminológie „poskytovanie digitálnych zariadení“ nepatrí pod pojem „modernizácia prenosových centier“ ani pod pojem „vybudovanie nových prenosových centier“. Ďalej vzhľadom na to, že pojem „poskytovanie digitálnych zariadení“ nebol definovaný v rozhodnutí C(2014) 6846 final, bolo nemožné kvantifikovať výhodu, aká bola v tomto ohľade poskytnutá dotknutým hospodárskym subjektom. Napokon tento záver údajne nevyplýva z odôvodnenia 197 daného rozhodnutia.

44 Po druhé Španielske kráľovstvo tvrdí, že Všeobecný súd porušil zásady riadnej správy vecí verejných a právnej istoty, keď dospel k záveru, že predmetná zmena nespôsobila žiadne nové povinnosti pre tento členský štát. Všeobecný súd mal konštatovať, že Komisia bola povinná rešpektovať právo daného členského štátu predložiť pripomienky pred prijatím rozhodnutia C(2015) 7193 final, keďže Komisia údajne zmenila opis sporného opatrenia a suma, ktorú má vymáhať, sa zvýšila z 11,3 milióna eur na 43,8 milióna eur. Okrem toho v rozpore s pravidlom súbežnosti foriem pripomenutým v bode 45 napadnutého rozsudku Komisia neprijala rozhodnutie C(2015) 7193 final podľa rovnakých procesných pravidiel, aké boli v prípade prijatia rozhodnutia C(2014) 6846 final.

45 Po tretie Španielske kráľovstvo tvrdí, že uvedená zmena sa vážne dotkla samotnej podstaty sporného opatrenia, ktoré bolo kvalifikované ako „štátna pomoc“ v zmysle článku 107 ZFEÚ.

46 Komisia tvrdí, že tento odvolací dôvod je neúčinný, pretože nemôže viesť k zrušeniu napadnutého rozsudku. Tento odvolací dôvod môže nanajvýš viesť k zrušeniu rozhodnutia C(2015) 7193 final, čo nemá vplyv na rozhodnutie C(2014) 6846 final v pôvodnom znení.

Posúdenie Súdnym dvorom

47 Podľa článku 170 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora odvolaním nemožno meniť predmet sporu pred Všeobecným súdom.

48 Pokiaľ ide o otázku týkajúcu sa prípustnosti žaloby o neplatnosť podanej na Všeobecnom súde, súd ju musí skúmať z úradnej moci (pozri analogicky rozsudok z 29. novembra 2007, Stadtwerke Schwäbisch Hall a i./Komisia, C-176/06 P, neuverejnený, EU:C:2007:730, bod 18). Navyše účastníci konania boli vyzvaní, aby predložili svoje pripomienky k tejto otázke, ktorú Súdny dvor vzniesol z úradnej moci.

49 Súdny dvor už rozhodol, že preskúmanie otázky dodržania článku 170 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora si vyžaduje posúdenie rozsahu žalobných návrhov predložených v prvostupňovom konaní a predmetu sporu pred Všeobecným súdom (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. novembra 2017, British Airways/Komisia, C-122/16 P, EU:C:2017:861, bod 54).

50 Keďže Španielske kráľovstvo sa vo svojej žalobe, ktorou sa začalo konanie pred Všeobecným súdom, domáhalo zrušenia rozhodnutia C(2014) 6846 final, pričom rozhodnutie C(2015) 7193 final bolo prijaté až po podaní tejto žaloby, je potrebné určiť, či sa tento členský štát domáhal tiež zrušenia rozhodnutia C(2015) 7193 final prostredníctvom úpravy svojej žaloby.

51 Všeobecný súd v bode 36 napadnutého rozsudku uviedol, že Španielske kráľovstvo novým žalobným dôvodom podaným na základe článku 84 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu napadlo samotnú zmenu rozhodnutia C(2014) 6846 final, ku ktorej došlo rozhodnutím C(2015) 7193 final. Na pojednávaní pred Súdnym dvorom Španielske kráľovstvo uviedlo, že podaním svojho nového žalobného dôvodu v konaní pred Všeobecným súdom chcelo upraviť svoje žalobné návrhy na zrušenie rozhodnutia C(2014) 6846 final s cieľom rozšíriť predmet danej žaloby aj na zrušenie daného rozhodnutia, ako bolo zmenené rozhodnutím C(2015) 7193 final.

52 Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že návrhy účastníkov konania sa v zásade vyznačujú svojou nemennosťou. Článok 86 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, ktorý sa zaoberá úpravou žaloby, predstavuje kodifikáciu skoršej judikatúry týkajúcej sa výnimiek, aké z tejto zásady nemennosti môžu existovať (rozsudok z 9. novembra 2017, HX/Rada, C-423/16 P, EU:C:2017:848, bod 18 a citovaná judikatúra).

53 Tento článok 86 stanovuje, že ak akt, ktorého zrušenie sa navrhuje, je nahradený alebo zmenený iným aktom s rovnakým predmetom, žalobca môže pred skončením ústnej časti konania alebo pred rozhodnutím Všeobecného súdu, že vec prejedná bez ústnej časti konania, upraviť žalobu tak, aby prihliadala na túto novú okolnosť.

54 Keďže ide o výnimku zo zásady nemennosti konania, uvedený článok 86 sa má vykladať striktne.

55 V tomto prípade z bodu 33 napadnutého rozsudku vyplýva, že Španielske kráľovstvo v nadväznosti na prijatie rozhodnutia C(2015) 7193 final uviedlo nový žalobný dôvod v zmysle článku 84 ods. 1 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu. Je však nesporné, že tento členský štát nepožiadal o úpravu svojej žaloby na základe článku 86 tohto rokovacieho poriadku.

56 Ako generálna advokátka zdôraznila v bode 42 svojich návrhov, zatiaľ čo článok 84 uvedeného rokovacieho poriadku iba umožňuje žalobcovi uvádzať nové žalobné dôvody, článok 86 toho istého poriadku naopak umožňuje upraviť predmet žaloby, t. j. preformulovať svoje žalobné návrhy, pokiaľ, ako je to v prejednávanej veci, akt, ktorého zrušenie sa navrhuje, je nahradený alebo zmenený iným aktom s rovnakým predmetom.

57 Za týchto okolností by pripustenie toho, že Španielske kráľovstvo upravilo svoju žalobu v zmysle článku 86 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu uvedením nového dôvodu podľa článku 84 tohto poriadku, zbavilo prvé z týchto ustanovení svojej podstaty.

58 Tento záver nemožno spochybniť ani tvrdením uvedeným na pojednávaní Španielskym kráľovstvom, podľa ktorého tento nový žalobný dôvod spĺňal v každom prípade formálne požiadavky týkajúce sa návrhu na úpravu žaloby podľa článku 86 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu.

59 Ako totiž uviedla generálna advokátka v bode 46 svojich návrhov, v rámci úpravy žaloby sa od žalobcu vyžaduje, aby jednoznačne a dostatočne jasným a presným spôsobom vymedzil predmet sporu, ako aj žalobné návrhy, aby Všeobecný súd nerozhodol *ultra petita*. V tejto súvislosti musí návrh na úpravu žalobných návrhov v súlade s článkom 86 ods. 4 písm. a) Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu obsahovať najmä upravené tieto návrhy.

60 Nový žalobný dôvod predložený Španielskym kráľovstvom pred Všeobecným súdom, ktorý sa výslovne zakladá na článku 84 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, a nie na článku 86 tohto poriadku, zjavne nespĺňa požiadavky uvedené v predchádzajúcom bode tohto rozsudku. Ako totiž uviedla generálna advokátka v bode 52 svojich návrhov, v liste z 23. decembra 2015, v ktorom bol predložený uvedený žalobný dôvod, Španielske kráľovstvo výslovne trvalo na svojich pôvodných návrhov, t. j. na zrušení rozhodnutia C(2014) 6846 final.

61 Z vyššie uvedeného v prvom rade vyplýva, že Všeobecný súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 36 napadnutého rozsudku uviedol, že Španielske kráľovstvo sa predložením nového žalobného dôvodu na základe článku 84 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu domáhalo zrušenia rozhodnutia C(2015) 7193 final. Z toho v bode 37 napadnutého rozsudku nesprávne vyvodil, že tento nový žalobný dôvod bol prípustný.

62 Z judikatúry Súdneho dvora však vyplýva, že nesprávne právne posúdenie Všeobecného súdu nemôže viesť k neplatnosti napadnutého rozsudku, ak sa jeho výrok javí opodstatnený z iných právnych dôvodov (rozsudok z 21. septembra 2017, Easy Sanitary Solutions a EUIPO/Group Nivelles, C-361/15 P a C-405/15 P, EU:C:2017:720, bod 73 a citovaná judikatúra).

63 Keďže v prejednávanej veci Španielske kráľovstvo nemohlo na základe článku 84 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu upraviť svoju žalobu, nový žalobný dôvod, ktorý predložilo pred Všeobecným súdom a ktorý sa týkal rozhodnutia C(2015) 7193 final, mal byť týmto súdom zamietnutý ako neprípustný, pretože tento nový žalobný dôvod nebol vznesený na podporu náležite upravených žalobných návrhov. Z toho vyplýva, že výrok napadnutého rozsudku sa javí ako dôvodný z iných právnych dôvodov.

64 V druhom rade, pokiaľ ide o to, že Španielske kráľovstvo neupravilo svoje žalobné návrhy na zrušenie rozhodnutia predložené pred Všeobecným súdom tak, že by ich rozšírilo na rozhodnutie Komisie C(2015) 7193 final, prvý odvolací dôvod, ktorý v podstate napáda rozhodnutie Všeobecného súdu preto, že nezrušil toto rozhodnutie, rozširuje predmet sporu pred Všeobecným súdom v rozpore s článkom 170 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

65 V dôsledku toho treba prvý odvolací dôvod zamietnuť ako neprípustný.

O druhom odvolacom dôvode

66 Druhý odvolací dôvod sa skladá z dvoch častí.

O prvej časti

– Argumentácia účastníkov konania

67 V prvej časti druhého odvolacieho dôvodu Španielske kráľovstvo tvrdí, že posúdenie Všeobecného súdu v bodoch 89 až 107 napadnutého rozsudku je nesprávne, čo sa týka záveru, že prvé kritérium vyplývajúce z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415) (ďalej len „prvá podmienka Altmark“), nebolo splnené.

68 Po prvé Španielsko tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že španielska právna úprava nedefinovala dostatočne jasne službu všeobecného hospodárskeho záujmu (SVHZ), o ktorú ide v tejto veci. V tejto súvislosti Všeobecný súd preskúmal právny rámec, ale jeho posúdenie bolo údajne zjavne nesprávne, pretože Ley 32/2003, General de Telecomunicaciones (všeobecný zákon č. 32/2003 o telekomunikáciách) z 3. novembra 2003 (BOE č. 264 zo 4. novembra 2003, s. 38890, ďalej len „zákon č. 32/2003“), výslovne kvalifikoval prevádzkovanie sietí rádiového a televízneho vysielania ako „službu všeobecného záujmu“.

69 V prvom rade konštatovanie uvedené v bode 102 napadnutého rozsudku, podľa ktorého definícia dotknutej služby ako SVHZ nie je dostatočne jasná, pretože sa táto definícia uplatňuje na všetkých prevádzkovateľov v odvetví telekomunikácií, a nie iba na niektorých z nich, je podľa odvolateľky nesprávne. Toto konštatovanie je údajne v rozpore s judikatúrou Všeobecného súdu, ktorá pripúšťa možnosť zveriť takúto službu všetkým hospodárskym subjektom pôsobiacim v danom odvetví. Všeobecný súd ďalej nezohľadnil všetky akty, ktorými španielske orgány zverili dotknutým prevádzkovateľom povinnosť služby vo verejnom záujme, najmä dekrét č. 347/2008 a dohody o partnerstve, ktorými sa definovali záväzky služby vo verejnom záujme v rámci autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha. Napokon Všeobecný súd v bode 102 napadnutého rozsudku údajne nesprávne dospel k záveru, že zodpovednosť za poskytovanie SVHZ mala byť zverená určitým podnikom, pretože k určeniu týchto podnikov mohlo dôjsť neskôr v samostatnom akte. Navyše existuje rozpor medzi bodom 104 napadnutého rozsudku, v ktorom Všeobecný súd rozhodol, že definícia konkrétnej platformy ako SVHZ predstavovalo zjavne nesprávne posúdenie, a bodom 105 tohto rozsudku, v ktorom Všeobecný súd potvrdil posúdenie Komisie, pokiaľ ide o neexistenciu jasného vymedzenia dotknutej služby ako SVHZ.

70 Po druhé Všeobecný súd v bode 98 napadnutého rozsudku uskutočnil príliš formalistický výklad rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), keď dospel k záveru, že bolo potrebné overiť existenciu verejnoprávneho aktu, ktorý výslovne definuje existenciu služby vo verejnom záujme a ktorý upravuje povahu a trvanie záväzkov služby vo verejnom záujme, ako aj príslušné podniky a územie dotknuté týmito záväzkami. Podľa odvolateľky z toho vyplýva nesprávny výklad uvedeného rozsudku, pričom v zmysle uvedeného rozsudku sa iba vyžaduje, aby záväzky služby vo verejnom záujme „jasne vyplývali“ z vnútroštátneho práva. Navyše formalistickým prístupom použitým Všeobecným súdom sa skresľuje miera voľnej úvahy, ktorou disponujú členské štáty pri vymedzení SVHZ.

71 Španielske kráľovstvo zdôrazňuje, že v každom prípade prináleží dotknutému členskému štátu, aby určil spôsob poskytovania SVHZ v súlade s mierou voľnej úvahy, ktorou disponuje. Definovanie SVHZ sa môže vykonať prostredníctvom jedného alebo viacerých samostatných aktov, ktoré po sebe nasledujú.

72 Po tretie podľa odvolateľky Všeobecný súd nepreskúmal všetky relevantné okolnosti veci a nedostatočne odôvodnil napadnutý rozsudok. Neprihliadol na skutočnosť, že samotná Komisia v rámci preskúmania sporného opatrenia dospela k záveru, že dohody, ktoré uzatvorila Consejería de energía, industria y medio ambiente (Rada pre priemysel, energetiku a životné prostredie) autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha, boli neoddeliteľnou súčasťou tohto opatrenia, ako to vyplýva z odôvodnenia 39 rozhodnutia Komisie. Dôkladné a nestranné preskúmanie všetkých relevantných skutočností v prejednávanej veci si vyžadovalo, aby Komisia posúdila aj tieto dohody. V dôsledku toho konštatovanie uvedené v bode 100 napadnutého rozsudku vychádzalo podľa odvolateľky z nesprávneho právneho posúdenia. Navyše hoci Všeobecný súd v bode 106 napadnutého rozsudku rozhodol, že zlyhanie trhu nestačí na konštatovanie existencia SVHZ, podľa Španielskeho kráľovstva nebol oslobodený od svojej povinnosti vykonať podrobné preskúmanie otázky existencie SVHZ.

73 Komisia tvrdí, že táto prvá časť druhého odvolacieho dôvodu je neprípustná a neúčinná.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

74 Španielske kráľovstvo v prvej časti svojho druhého odvolacieho dôvodu v podstate tvrdí, že v preskúmaní, ktoré uskutočnil Všeobecný súd v súvislosti s prvou podmienkou Altmark, došlo k viacerým nesprávnym právnym posúdeniam.

75 V prvom rade, pokiaľ ide o údajné pochybenie Všeobecného súdu pri preskúmaní vnútroštátneho práva, treba pripomenúť, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že ak Všeobecný súd zistil alebo posúdil skutkový stav, Súdny dvor má podľa článku 256 ZFEÚ jedine právomoc preskúmať právnu kvalifikáciu tohto skutkového stavu a právne následky, ktoré z neho boli vyvodené. Posúdenie skutkového stavu teda s výnimkou prípadu skreslenia dôkazov predložených v konaní pred Všeobecným súdom nepredstavuje právnu otázku, ktorá ako taká podlieha preskúmaniu Súdnym dvorom. Pokiaľ teda ide o preskúmanie posúdenia Všeobecného súdu týkajúceho sa vnútroštátneho práva v rámci odvolania, Súdny dvor je príslušný len overiť, či nedošlo ku skresleniu tohto práva. V tejto súvislosti takéto skreslenie musí zjavne vyplývať z dokumentov v spise bez toho, aby bolo potrebné vykonať nové posúdenie skutkového stavu a dôkazov (rozsudok z 26. apríla 2018, Cellnex Telecom a Telecom Castilla-La Mancha/Komisia, C-91/17 P a C-92/17 P, neuverejnený, EU:C:2018:284, body 67 až 69, ako aj citovaná judikatúra).

76 Po prvé, pokiaľ ide o posúdenie zákona č. 32/2003, Všeobecný súd v bode 102 napadnutého rozsudku uviedol, že kvalifikácia služby ako služby všeobecného záujmu uvádzaná v tomto zákone sa týka všetkých telekomunikačných služieb, vrátane sietí rádiového a televízneho vysielania. Navyše samotná skutočnosť, že služba je vo vnútroštátnom práve označená ako služba všeobecného záujmu, neznamená, že každý subjekt, ktorý ju poskytuje, je poverený plnením záväzkov služby vo verejnom záujme jasne definovaných v zmysle rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415). Okrem toho jednak konštatoval, že zo zákona č. 32/2003 nevyplýva, že všetky telekomunikačné služby v Španielsku majú povahu SVHZ v zmysle tohto rozsudku, a jednak, že tento zákon vyslovene uvádzal, že služba všeobecného záujmu v zmysle uvedeného zákona sa musí poskytovať v rámci režimu voľnej hospodárskej súťaže.

77 Treba konštatovať, že na jednej strane Španielske kráľovstvo nepredložilo žiadny dôkaz jasne preukazujúci, že Všeobecný súd skreslil obsah zákona č. 32/2003. Na druhej strane, keďže tento členský štát napáda záver, ktorý Všeobecný súd založil na všeobecnej povahe tohto zákona, t. j. na tom, že tento zákon neumožňoval prijať stanovisko, že prevádzkovatelia prevádzkujúci terestriálnu sieť boli poverení plnením jasne definovaných záväzkov služieb vo verejnom záujme v súlade s prvou podmienkou Altmark, treba poznamenať, že vzhľadom na nejednoznačné časti uvedeného zákona

spomenuté v bode 76 tohto rozsudku, tento záver neobsahuje žiadne nesprávne právne posúdenie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. apríla 2018, Cellnex Telecom a Telecom Castilla-La Mancha/Komisia, C-91/17 P a C-92/17 P, neuverejnený, EU:C:2018:284, body 71 a 72).

78 Po druhé tvrdenie založené na skutočnosti, že Všeobecný súd sa dopustil skreslenia vnútroštátneho práva tým, že nevzal do úvahy dekrét č. 347/2008 a dohody uvedené v bode 72 tohto rozsudku, nemôže uspieť.

79 Predovšetkým, hoci Španielske kráľovstvo vo svojom odvolaní uviedlo len veľmi všeobecné zhrnutie obsahu tohto dekrétu a týchto dohôd, neuviedlo už, v čom skreslenie vnútroštátneho práva v praxi spočívalo. Z tohto zhrnutia však jednoznačne nevyplývalo, že Všeobecný súd skreslil ustanovenia zákona č. 32/2003.

80 Ďalej, pokiaľ sa tvrdenie Španielskeho kráľovstva má chápať tak, že sa ním vytýka Všeobecnému súdu, že neuviedol dôvody, pre ktoré sa neodvolal na prvky vnútroštátneho práva uvedené v bode 78 tohto rozsudku, treba pripomenúť, že len Všeobecnému súdu prislúcha, aby posúdil dôkazy, ktoré mu boli predložené. Daný súd nie je povinný výslovným spôsobom odôvodniť svoje posúdenie hodnoty každého dôkazu, ktorý mu bol predložený, najmä ak sa domnieva, že posúdenie nemá vplyv na vyriešenie sporu alebo je pre vyriešenie sporu irelevantné, pod podmienkou že dodrží všeobecné zásady a procesné pravidlá v oblasti dôkazného bremena a vykonávania dôkazov, ako aj že neskreslí dôkazy (rozsudok z 26. apríla 2018, Cellnex Telecom a Telecom Castilla-La Mancha/Komisia, C-91/17 P a C-92/17 P, neuverejnený, EU:C:2018:284, bod 76, ako aj citovaná judikatúra).

81 Španielske kráľovstvo pritom vôbec netvrdí, že by Všeobecný súd porušil povinnosť dodržiavať všeobecné zásady a procesné pravidlá v oblasti dôkazného bremena a hodnotenia dôkazov, pokiaľ ide o prvky uvedené v bode 78 tohto rozsudku.

82 Napokon tvrdenie Španielskeho kráľovstva založené na nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa údajne dopustil Všeobecný súd v bode 100 napadnutého rozsudku, musí byť takisto odmietnuté.

83 Na jednej strane skutočnosť, že v danom prípade existovalo zlyhanie predmetného trhu, totiž nepredstavovala – na rozdiel od tvrdenia Španielskeho kráľovstva – okolnosť, ktorá mohla ovplyvniť mieru voľnej úvahy prináležiacu Všeobecnému súdu, pokiaľ ide o posúdenie relevantnosti dôkazov, ktoré mu boli predložené v súlade s judikatúrou citovanou v bode 80 tohto rozsudku.

84 Na druhej strane existencia takého zlyhania nie je relevantná pre určenie, či predmetné podniky boli skutočne poverené plnením záväzkov služby vo verejnom záujme prostredníctvom verejného aktu a či sú tieto záväzky v ňom jasne definované (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. decembra 2017, Comunidad Autónoma del País Vasco a i./Komisia, C-66/16 P až C-69/16 P, EU:C:2017:999, bod 75).

85 V druhom rade je potrebné uviesť, že tvrdenie Španielskeho kráľovstva založené na tom, že Všeobecný súd v bode 98 napadnutého rozsudku vykonal nesprávny výklad rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), nie je dôvodné.

86 Súdny dvor totiž rozhodol, že prvá podmienka Altmark vyžaduje určiť nielen to, či prijímajúci podnik bol skutočne poverený plnením záväzkov služby vo verejnom záujme, ale aj to, či sú tieto záväzky jasne definované vo vnútroštátnom práve. Táto podmienka sleduje cieľ transparentnosti a právnej istoty, ktorý si vyžaduje splnenie minimálnych kritérií spočívajúcich v existencii jedného alebo viacerých aktov verejnej moci, ktoré dostatočne jasne vymedzujú aspoň povahu, trvanie a rozsah záväzkov služby vo verejnom záujme, ktoré prislúchajú podnikom povereným plnením týchto záväzkov. Ak by chýbala jasná definícia takýchto objektívnych kritérií, nebolo by možné preskúmať, či konkrétna činnosť môže spadať pod pojem SVHZ (rozsudok z 26. apríla 2018, Cellnex Telecom a Telecom Castilla-La Mancha/Komisia, C-91/17 P a C-92/17 P, neuverejnený, EU:C:2018:284, bod 44, ako aj citovaná judikatúra).

87 Z toho vyplýva, že Španielske kráľovstvo nemôže Všeobecnému súdu vytýkať, že zaujal formalistický prístup, keď v bode 98 napadnutého rozsudku vyžadoval existenciu aktu orgánu verejnej moci, ktorým sa dotknutým subjektom zveruje úloha SVHZ a jej univerzálna a záväzná povaha, ako aj ďalej označenie povahy a trvania záväzkov služby vo verejnom záujme a dotknutých podnikov a územia.

88 V treťom rade, pokiaľ ide o tvrdenie Španielskeho kráľovstva založené na nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa Všeobecný súd údajne dopustil v bode 102 napadnutého rozsudku tým, že neuznal skutočnosť, že poverenie zverujúce úlohu vo verejnom záujme možno definovať vo viacerých samostatných aktoch, toto tvrdenie vychádza z nesprávneho výkladu daného bodu. Z uvedeného bodu totiž vôbec nevyplýva, že by Všeobecný súd vylúčil túto možnosť.

89 Španielske kráľovstvo si tiež nesprávne vyložilo bod 104 napadnutého rozsudku, pretože Všeobecný súd v tomto bode iba konštatoval, že odôvodnenie 183 sporného rozhodnutia, pokiaľ ide o existenciu zjavného pochybenia španielskych orgánov pri výbere určitej platformy, nebolo týmto členským štátom napadnuté. Tvrdenie Španielskeho kráľovstva založené na údajnom rozpore medzi bodmi 104 a 105 napadnutého rozsudku nie je preto odôvodnené.

90 V dôsledku toho treba prvú časť druhého odvolacieho dôvodu zamietnuť ako nedôvodnú.

O druhej časti

– Argumentácia účastníkov konania

91 Druhá časť druhého odvolacieho dôvodu sa týka analýzy štvrtej podmienky pochádzajúcej z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415) (ďalej len „štvrtá podmienka Altmark“), ktorá je uvedená v bodoch 108 až 113 napadnutého rozsudku. Španielske kráľovstvo tvrdí, že v bode 110 napadnutého rozsudku došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu, keď Všeobecný súd rozhodol, že porovnanie so satelitnou technológiou nepostačovalo na preukázanie, že predmetný verejnoprávny podnik bol najefektívnejší.

92 Všeobecný súd nepreskúmal, či – ako sa podľa judikatúry Súdneho dvora vyžaduje – Komisia starostlivo a nestranne preskúmala všetky príslušné skutočnosti týkajúce sa správneho konania na účely odôvodnenia svojho záveru týkajúceho sa nedodržania štvrtej podmienky Altmark. Španielske kráľovstvo predovšetkým uvádza, že pred Všeobecným súdom tvrdilo, že závery, ktoré Komisia vyvodila z porovnávacej sociálno-ekonomickej štúdie týkajúce sa technologických možností na rozšírenie pokrytia signálom DTT v rámci autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha, z 9. septembra 2008 (ďalej len „porovnávacia štúdia z roku 2008“), boli nesprávne, keďže podľa tohto členského štátu, táto štúdia dospela k záveru, že sa javí ako racionálne, ak sa rozšírenie služby DTT v tomto autonómnom spoločenstve vykoná prostredníctvom terestriálnej technológie. Okrem toho tento členský štát tvrdí, že správne preskúmanie jeho miery voľnej úvahy, pokiaľ ide o definíciu dotknutej služby vo verejnom záujme, by spočívalo v tom, že by sa overilo, či uchádzači neboli vybratí v rámci postupu verejného obstarávania a že úroveň kompenzácie bola primeraná.

93 Napokon Španielske kráľovstvo poukazuje na rozpor medzi napadnutým rozsudkom a rozsudkami z 26. novembra 2015, Abertis Telecom a Retevisión I/Komisia (T-541/13, neuverejnený, EU:T:2015:898), ako aj Comunidad Autónoma de Cataluña a CTTI/Komisia (T-465/13, neuverejnený, EU:T:2015:900), v ktorých Všeobecný súd rozhodol, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne neodôvodnila nedodržanie štvrtej podmienky Altmark. Z toho údajne vyplýva, že Všeobecný súd porušil zásady riadneho výkonu spravodlivosti.

94 Komisia tvrdí, že ak prvá časť druhého odvolacieho dôvodu musí byť zamietnutá, druhá časť tohto odvolacieho dôvodu sa stane v každom prípade neúčinná, keďže podmienky vyplývajúce z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), sú kumulatívne.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

95 Keďže sa táto časť druhého odvolacieho dôvodu týka údajného nesprávneho právneho posúdenia, ktorého sa dopustil Všeobecný súd, pokiaľ ide o preskúmanie štvrtej podmienky Altmark, treba uviesť, že vzhľadom na kumulatívnu povahu podmienok vyplývajúcich z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), nemôže nesprávnosť záveru Všeobecného súdu o tom, že jedna z týchto podmienok nie je splnená, viesť k zrušeniu napadnutého rozsudku, pokiaľ v tomto rozsudku nedošlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu niektorej ďalšej z týchto podmienok (rozsudok z 20. decembra 2017, Španielsko/Komisia, C-81/16 P, EU:C:2017:1003, bod 57 a citovaná judikatúra).

96 Na základe preskúmania prvej časti druhého odvolacieho dôvodu je pritom zrejmé, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď odmietol tvrdenia Španielskeho kráľovstva napádajúce odôvodnenia sporného rozhodnutia, v ktorých Komisia rozhodla, že prvá podmienka Altmark nebola splnená.

97 Za týchto podmienok sa druhá časť druhého odvolacieho dôvodu musí zamietnuť ako neúčinná.

O treťom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

98 Vo svojom treťom odvolacom dôvode Španielske kráľovstvo tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 139 napadnutého rozsudku konštatoval, že sporné opatrenie nebolo zlučiteľné s vnútorným trhom z dôvodu, že nedodržalo zásadu technologickej neutrality. Všeobecný súd nesprávne dospel k takémuto záveru, hoci porovnávacia štúdia z roku 2008 vykonala porovnanie medzi nákladmi na satelitnú a terestriálnu platformu.

99 Ako vyplýva z bodov 132 až 138 napadnutého rozsudku, Komisia sa domnievala, že v tejto štúdii nebol preukázaný významný rozdiel nákladov medzi týmito dvoma platformami a že závery danej štúdie neboli spoľahlivé. Tým, že Všeobecný súd potvrdil posúdenie Komisie týkajúce sa nedodržania zásady technologickej neutrality, nevykonal svoje súdne preskúmanie v súlade s judikatúrou vyplývajúcou z rozsudku z 15. februára 2005, Komisia/Tetra Laval (C-12/03 P, EU:C:2005:87, bod 39). Konkrétne Španielske kráľovstvo v podstate tvrdí, že „nedostatky“ v porovnávacej štúdii z roku 2008, ktoré Všeobecný súd identifikoval v bodoch 143, 145 a 148 napadnutého rozsudku, vyplývali v skutočnosti z nesprávnych metodických predpokladov Komisie, ktoré Všeobecný súd neoveril. Tento členský štát na základe toho tvrdí, že prístup uvedený v tejto štúdii bol správny a že štúdia bola zásadná na účely pochopenia dôvodov, pre ktoré bola satelitná platforma drahšou než terestriálna platforma, najmä z dôvodu už existujúcej terestriálnej infraštruktúry.

100 Komisia tvrdí, že argumenty uvedené na podporu tretieho odvolacieho dôvodu sú neprípustné alebo neúčinné a v každom prípade nedôvodné.

Posúdenie Súdnym dvorom

101 Španielske kráľovstvo vo svojom treťom odvolacom dôvode tvrdí, že Všeobecný súd nesprávne vykonal svoje súdne preskúmanie, keď v bode 139 napadnutého rozsudku konštatoval, že v argumentácii tohto členského štátu založenej na porovnávacej štúdii z roku 2008 sa nepreukázalo, že Komisia nesprávne dospela k záveru o nezlučiteľnosti sporného opatrenie s vnútorným trhom.

102 Treba konštatovať, že tvrdeniami uvedenými na podporu tohto odvolacieho dôvodu Španielske kráľovstvo v skutočnosti tvrdí, že Všeobecný súd riadne nezohľadnil porovnávaciu štúdiu z roku 2008, čo znamená napadnutie posúdenia dôkazov, ktoré vykonal Všeobecný súd.

103 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora posúdenie skutočností a dôkazov, s výnimkou prípadu ich skreslenia, nepredstavuje právnu otázku, ktorá ako taká podlieha preskúmaniu Súdneho dvora v rámci odvolania (rozsudok z 20. decembra 2017, Comunidad Autónoma de Galicia a Retegal/Komisia, C-70/16 P, EU:C:2017:1002, bod 47, ako aj citovaná judikatúra).

104 V každom prípade v súlade s judikatúrou Súdneho dvora súdu Únie neprináleží, aby v rámci preskúmania, ktoré uskutočňujú súdy Únie v súvislosti s komplexnými ekonomickými posúdeniami Komisie v oblasti štátnej pomoci, nahradil ekonomické posúdenie Komisie svojím vlastným posúdením. Súd Únie však musí nielen preveriť vecnú presnosť predložených dôkazov, ich spoľahlivosť a koherenciu, ale aj preskúmať, či tieto dôkazy predstavujú celok relevantných údajov, ktoré musia byť zohľadnené pri posúdení komplexnej situácie, a či sú spôsobilé opodstatniť závery, ktoré sa z nich vyvodili (rozsudok z 20. decembra 2017, Španielsko/Komisia, C-81/16 P, EU:C:2017:1003, bod 70 a citovaná judikatúra).

105 Pokiaľ ide o tvrdenie Španielskeho kráľovstva, že Všeobecný súd nevykonal svoje preskúmanie posúdenia Komisie týkajúce sa spoľahlivosti porovnávacej štúdie z roku 2008 v súlade s touto judikatúrou, je potrebné konštatovať, že tento členský štát sa obmedzil na tvrdenie, že nedostatky v porovnávacej štúdii z roku 2008 zodpovedali voľbe metodiky španielskych orgánov, pričom však nepredložil žiadny konkrétny dôkaz, ktorý by mohol odôvodniť jeho tvrdenie.

106 Tretí odvolací dôvod sa preto musí zamietnuť ako neprípustný a v každom prípade ako nedôvodný.

107 Keďže sa nevyhovelo žiadnemu z odvolacích dôvodov predložených Španielskym kráľovstvom, treba toto odvolanie zamietnuť ako celok.

O trovách

108 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne o trovách konania. Článok 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku, uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe článku 184 ods. 1 uvedeného rokovacieho poriadku, stanovuje, že účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

109 Keďže Komisia navrhla uložiť Španielskemu kráľovstvu povinnosť nahradiť trovy konania a Španielske kráľovstvo nemalo so svojím odvolaním úspech, je opodstatnené uložiť mu povinnosť nahradiť trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. Odvolanie sa zamieta.

2. Španielske kráľovstvo je povinné nahradiť trovy konania.

Podpisy